

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
12. december 2021

J nr. 2021-628

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 9. december 2021 stillet mig følgende spørgsmål 37 til L 53, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 37

Ministeren bedes kommentere den præsentation, som European Energy og Better Energy anvendte i forbindelse med foretræde for udvalget den 9. december 2021, jf. L 53 - bilag 14.

Svar

Jeg har gennemset præsentationen og har fundet anledning til at kommentere på følgende:

- 1) at der nævnes, at der er risiko for permanent høje elpriser
- 2) at uvished bremser den grønne omstilling
- 3) bemærkningen om elnettets investeringsefterslæb og om at et stærkt elnet kommer alle til gode
- 4) forslagene om hhv. ikke at nedlægge udligningsordningen, at regeringen undersøger en finanslovsfinansieret løsning for det kollektive elnet, samt at udsætte beslutningen i yderligere tre måneder

Ad 1)

Better Energy og European Energy viser en graf over elprisen i Østdanmark (DK2) det seneste års tid med bemærkning om risiko for permanent høje elpriser.

Jeg vil gerne henvise til mit tidligere svar til Folketingets Europaudvalg af 8. november 2021, hvor regeringen ligesom Europa-Kommissionen vurderer, at de høje energipriser skyldes et sammenfald af faktorer, herunder en kold vinter 2020/2021, øget efterspørgsel efter energi som opfølgning på COVID-19-genåbningen, lave niveauer i de europæiske gaslagre samt mindre vindkraft og vind henover sommeren.

Som det også oplyses i svaret har Kommissionen – og andre centrale nationale som europæiske aktører – vurderet, at energipriserne sandsynligvis vil falde igen i første halvdel af 2022.

Regeringen tager udviklingen i energimarkedet alvorligt og følger situationen tæt.

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/4

Ad 2)

Der vil altid være en vis usikkerhed forbundet med fremskrivninger af fx VE-udbygningen – også på kort sigt. Hovedfokus i Energistyrelsens fremskrivninger er tendensen i udbygningen frem mod 2030 og 2040, og det vurderes i den forbindelse at den planlagte implementering af producenttariffer i 2023 ikke forventes at medføre, at den samlede VE-udbygning bliver mindre frem mod 2030. Det forventes, at prissignaler fra de geografisk differentierede indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag vil medføre, at VE-anlæg fremadrettet i højere grad vil blive placeret steder i nettet, der medfører de laveste samlede omkostninger ved nettilslutning.

Det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 7 til L 53, at Energistyrelsen vurderer, at det kan være uforeneligt med elmarkedsforordningens regler for omkostningsægte tariffer, at omkostninger til nettilslutning foranlediget af elproducenter overvælttes på elforbrugerne via lokale tarifstigninger.

I forbindelse med denne vurdering blev der indhentet et bidrag til besvarelsen af spørgsmålet fra Forsyningstilsynet, som oplyste følgende: *"Forsyningstilsynet vurderer, at elmarkedsforordningens krav om omkostningsægtighed forudsætter et krav om indførelse af producentbetaling. Forsyningstilsynet vurderer derfor umiddelbart ikke, at de vil kunne godkende en tarifmetode, der overvæltter omkostninger foranlediget af nettilslutning af elproducenter på elforbrugerne."*

Jeg vil hertil gerne fremhæve, at der ikke i praksis forventes at være anledning til overvæltning af omkostninger på lokale elforbrugere, idet overgangsordningen indføres netop med henblik på at dække de omkostninger, det drejer sig om.

Hvad angår kritikken af vurderingen af samfundsøkonomi, vil jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål 36.

Ad 3)

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 36, kan muliggørelsen af geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer modvirke et samfundsøkonomisk dødvægtstab i form af suboptimale netinvesteringer, idet prissignaler fra producenttarifferne vil tilskynde til, at VE-anlæg fremadrettet i højere grad vil blive placeret steder i nettet, der medfører de laveste samlede omkostninger ved nettilslutning.

Øget samplacering mellem elforbrug og elproduktion kan ligeledes medvirke til at reducere behovet for netudbygning og potentielt indpasse mere VE i det eksisterende elnet. Derfor vil regeringen fx også i slutningen af 2021 udkomme med analyser om muligheden for direkte linjer og geografiske differentierede forbrugstariffer, som kan understøtte samplacering og elektrificeringen af samfundet.

Jeg vil desuden gerne fremhæve, at den stemmeaftale om et fremtidssikret elnet, som regeringen og et bredt flertal i Folketinget (V, DF, SF, RV, EL, KF, LA og ALT)

indgik den 4. juni 2021, lægger en grundsten til, at vi i Danmark i fremtiden kan bruge grøn strøm langt mere end i dag. Aftalen sikrer, at netvirksomhederne får nye rammer, som understøtter, at elnettet kan håndtere det øgede forbrug, uden at elpriserne skyder i vejret. Aftalen er således et vigtigt skridt mod at sikre, at det danske distributionsnet for el er gearret til fremtidens øgede forbrug af grøn strøm.

Netvirksomhederne har en lovfastsat forpligtigelse til at tilslutte elproducenter og elforbrugere i det kollektive elforsyningsnet og sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet og stille tilstrækkelig transportkapacitet til rådighed. Med aftalen om et fremtidssikret elnet justeres den økonomiske regulering for at sikre, at reguleringen af netvirksomhederne er gearret til, at netvirksomhederne kan understøtte elektrificeringen ved at balancere mellem rettidige og effektive investeringer og omkostningseffektiv drift.

Med aftalen igangsættes desuden et analysearbejde mhp. yderligere at sikre et fremtidssikret elnettet, herunder yderligere analyser af den økonomiske regulering og af rammerne for digitalisering i eldistributionsnettet.

Jeg har tidligere oversendt et notat om tariffer, jf. L 53 – bilag 8, med et overblik over de initiativer, der er på vej fra branchen og Energinet, som skal bidrage til et bedre og mere omkostningsægte tarifsystem. Det kan bl.a. medvirke til at sikre bedre placering af VE-produktion i elnettet.

Jeg vil desuden bemærke, at elmarkedsforordningen fastsætter et grundlæggende princip om omkostningsægthed for betalinger for brug af elnettet. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, er det ikke omkostningsægte, at producenter påfører elnettet omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning, behov for forstærkning af og udbygning af det kollektive net, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter, uden at de samtidig skal dække disse gennem en eller anden form for betaling.

Hvad angår spørgsmålet om ”først-over-broen”-betaling, vil jeg henvise til, at jeg bemærkede i min besvarelse af spørgsmål 36, at elmarkedsdirektivet indebærer, at den forsyningsregulerende myndighed – i Danmark Forsyningstilsynet – har til opgave at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder.

I Danmark er dette på distributionsniveau implementeret således, at det er Forsyningstilsynet, som godkender de tarifmetoder, branchen anmelder, under hensyntagen til, om prisfastsættelsen er sket efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger en given brugerkategori giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningen. Dette følger af Elforsyningslovens § 73 og § 73 a.

Det er med andre ord Forsyningstilsynets kompetence at vurdere, om metoderne for betalinger for brug af elnettet er i overensstemmelse med elmarkedsforordningen og kravet om omkostningsægthed.

Ad 4)

Hvad angår ønsket om at udskille den del af lovforslaget, som vedrører udligningsordningen med henblik på at finde en finanslovsfinansieret løsning, vil jeg indledningsvist bemærke, at regeringen og et bredt flertal i Folketinget (V, DF, RV, SF, KF, LA, ALT og EL) med *Klimaaftale for energi og industri mv. af 22. juni 2020* blev enige om at afskaffe udligningsordningen fra 2023 og i stedet muliggøre indførelsen af et geografisk differentieret tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter. For så vidt angår 2022, blev der af samme kreds – som erstatning for udligningsordningen – aftalt en etårig overgangsordning for at bygge bro til 2023, hvor de nye producenttariffer forventes at blive implementeret.

Hertil vil jeg fremhæve, at Kammeradvokaten har vurderet, at risikoen for, at overgangsordningen anses for statsstøtte, som skal anmeldes til og godkendes af Kommissionen, øges væsentligt, hvis overgangsordningen strækkes længere end til og med 2022. Kammeradvokatens vurdering har været forelagt regeringens statsstøtteudvalg, der er enige i, at en forlængelse af overgangsordningen kan udgøre statsstøtte, og at der er en risiko for, at Kommissionen ikke vil godkende ordningen.

I forhold forslaget om en mulig finanslovsfinansieret løsning for det kollektive elnet har Energistyrelsen oplyst mig om, at de den 2. december 2021 har holdt et møde med en række brancheorganisationer. Brancheorganisationerne oplyste på mødet Energistyrelsen om, at de med hjælp fra eksternt juridisk rådgivning er i gang med at udarbejde et oplæg til en ny model for en finanslovsfinansieret ordning, der skal dække omkostninger til kollektiv el-infrastruktur, som ifølge organisationerne muligvis ikke udgør statsstøtte. Når arbejdet er afsluttet, vil organisationerne oversende vurderingen fra deres eksterne rådgiver til Energistyrelsen, som på den baggrund vil fortsætte drøftelsen med branchen i det nye år.

Det er min vurdering, at dette arbejde ikke bør få indflydelse på processen for L 53. Som nævnt i mit svar på spørgsmål 29 til lovforslaget har Energistyrelsen foretaget en grundig vurdering af mulighederne for en finanslovsfinansieret ordning, der dækker omkostninger til nettilslutning mv., og konkluderet, at der vil være statsstøtteretlige udfordringer forbundet hermed.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen